

KITARTÁS

A „KITARTÁS” KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYZŐ ORSZÁGOS EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

→ MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN. ←

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Baross-tér 17.
II. emelet 19.
Ahol előfizetések és hirdetések felvételnek.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TURTSÁNYI VILMOS.
Máv. fogalmazó.

A „Kitartás” egyesület alapszabályait a nmélt.
m. kir. belügyminiszterium 132.142.908. szám alatt
hagyta jóvá. V a.

Előfizetési ár egy évre 6 kor. Egyes szám ára 50 fill.

Értesítés.

Értesítjük tagjainkat, hogy az egyes csoportok után járó tagdíjakat további értesítésig a következőkben állapítottuk meg:

az A) csoportba tartozó tagok havonta	5.— K
a B) csoportba tartozó tagok havonta	3.80 K
a C) csoportba tartozó tagok havonta	3.— K
a D) csoportba tartozó tagok havonta	2.40 K

fizetnek.

Az igazgatóság.

Tagjainkhoz.

Akinek volt alkalma mult hó 20-án azt az épületes zenebonát meghallgatni, amit néhány részeg ember Ellbogen Ferencz vezetése mellett véghezvitt, az — hacsak kissé gondolkodik, arra a következtetésre fog jutni, hogy ilyen embert egy pillanatig sem szabad az intézet kötelékében, tehát még kevésbé a vezetőségben megtűrni.

Ha a tagok nem tudnák, hogy ennek az embernek és a vele együtt bekerült társainak sem súlyuk sem értékük nincs, akkor talán gondolkodóba eshetnének a történet felett, de így tisztán áll mindenki előtt, hogy itt egy érdekszövetséggel állunk szemben, mely személyes okokból és anyagi előnyök reményében szeretne zavarokat előidézni.

A közgyűlés lefolyását is csak azért akadályozták meg, hogy ki ne tűnjék, miféle érdekeket képviseltek, mert látták, hogy a tagok kivétel nélkül a jelenlegi ügyvezetés mellett állottak.

Mi nem akarunk ezen a helyen Ellbogen és három társának ügyeivel foglalkozni, csak azt említjük, hogy közülük egyik sem teljesítette alapszabályszerű köteleességét, de annál inkább utját állották intézeteink fejlődésének most, mikor végre minden oldalról bizalommal jöttek felénk.

A tagoknak azonban nincs okuk nyugtalankodni, mert a mostani vezetés elég erős arra, hogy ezt az érdekszövetséget egyszersmindenkorra ártalmatlanná tegye

anélkül, hogy az legkisebb kihatással volna intézeteinknek további fejlődésére.

Ellbogen és társai annyira idegenek és jelentéktelenek voltak egyáltalában, de még inkább azok előtt, akikkel intézeteink pénzügyi szempontból összeköttetésben állanak, hogy sehol még tudomást sem vettek róluk és csak az ügyvezető igazgató személyében feküdt és fekszik ma is azoknak a bizalma, mert Ellbogen és társait hitelképesség szempontjából soha egy pillanatig sem vették komolyan és csak a formák betartása miatt — bár kelletlenül — türték őket.

Tagjainknak tehát semmi okuk nincs a legkisebb aggodalomra, mert mindkét intézetünknek vagyoni helyzete jó és rendezett és egyesületünknek magának 60 ezer korona tartaléktőkéje van, mely nem Ellbogen és társainak köszönhető, akik elvakultságukban mindent inkább, mint az intézetek és a tagok érdekeit tartják szem előtt ebben a piszkos törekvésükben.

Ugy mint ezelőtt, ők csak elődsiek most is egyesületeink nyakán és éppen az ő eltávolításuk fogja legjobban emelni egy az egyesület, mint a szövetséget jó hírét.

Ezek az emberek eddig csak hasznot huztak innét, de érdemleges munkát soha nem végeztek.

Ha eddig nem tudta senki, most megmondjuk, hogy az ő jelenléti díjaikból teltek ki a tagsági díjak és még nekik is maradt belőlük és az ütköző pontok ott kezdődtek, mikor az ügyvezetés ezeket a tagok rovására eső jövedelmeket kezdte megnyirbálni.

Példaképen megemlítjük, hogy Brüll Lipót, a mult évben megválasztott igazgatósági tagot, az egyesületi tagok sorából azért kellett törölni, mert soha tagdíjat nem fizetett és azt gondolta, hogy ezen a czimen szép mellékjövedelemre fog szert tenni.

Ma is tartozik az intézetnek munkadíjak czimén, mert vállalt munkáját sem teljesítette és oly kifogásokkal élt, melyeket említeni sem lehet. A dolog legérdekebb része azonban, hogy ezt az embert *be is kellett perelni* az ügyvezetőnek, mert sem üzletrészét nem fizette be, sem pedig a Csellár néven felvett kölcsönét nem törlesztette.

A három másik igazgatót is perelni kellett, mert alapszabályszerű köteleességeiknek nem tettek eleget, de hazudni és bolondítani tudták a tájékozatlan tagjainkat.

Pedig kaptak annyi jelenléti díjat, hogy abból mindent megfizethettek volna.

Most pedig felvetjük a kérdést, hogy helyesen jár-e el az ügyvezetés, midőn ilyen emberekre az intézet érdekeit nem bizza és amikor az alapszabályok maguk ilyen tagoknak a kizárását írják elő.

Ők, akik hivatalosan volnának örködni a szabályok betartására, maguk követnek el olyan dolgokat, amiért ki kell zárni őket intézeteink kötelékéből.

A felügyelő-bizottság köteleességéhez híven összehívta a közgyűlést, melyet most ugyan feloszlattunk éppen Ellbogen és társainak okvetetlenkedése miatt, de a most *újól* kihirdetett közgyűlés mindenestre meg fogja hozni határozatait, mert gondoskodunk arról, hogy azok az elemek, melyek nem jogosultak ott megjelenni, zavarokat még akkor se idézhessenek elő, ha Ellbogen és társai ezt óhajtanák, hogy elkerüljék ennek az itt leirt tényállásnak a közgyűlésen való megismétlését.

Midőn mindezeket szükségesnek tartottuk intézeteink érdekében elmondani, azt is meg kell mondanunk, hogy csak a felügyelő-bizottság higgadtságának és körültekintésének, valamint Sternthal József igazgatósági tag pártatlanságának és ezen időben az intézetek érdekében kifejtett nagy munkájának köszönhető, hogy az ügyvezetés zavartalanul működhetett és működik ma is.

Hogy pedig a jövőben a munkálkodást értelmetlen és éretlen emberek meg ne akaszthassák, arról elsősorban a Hitel-szövetségünk közgyűlése van hivatva dönteni, mert itt olyan nagy vagyont fekszik, hogy azt *hitelképtelen és izgága egyénekre, akik sem erkölcsi sem anyagi biztosítékot nem nyújtanak, nem lehet bízni.*

Egy pénzügyintézetnek a hitele egyedül igazgatóságának hitelképességétől és megbízhatóságától függ, már pedig ezek a kellékek sem Ellbogen sem pedig társai-ban nem találhatóak.

Az ő eddigi viselkedésük is már elég ok arra, hogy ők haladéktalanul eltávolíttassanak az intézeteink kötelékéből és olyan emberek kerüljenek a vezetésbe,

akik úgy tudásuk, mint megbízhatóságuk révén kifelé is emeljék hírnevünket és ezáltal további fejlődésünket és haladásunkat biztosítsák.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Az egyesület tagjait megillető kedvezmények:

1. Az egyesület minden tagja neje halála esetén 400 kor. segélyben részesül.

2. A tag halála esetén annak kedvezményezettje,

ha a tag az A) csoportba tartozott	2000 kor.
» » a B) »	1200 »
» » C) »	1000 »
» » D) »	600 »

baleset folytán beállott halál esetén,

ha a tag az A) csoportba tartozott	3000 kor.
» » a B) »	2000 »
» » C) »	1500 »
» » D) »	1000 »

végkielégítésben részesül.

3. Teljes munkaképtelenség esetén 15 évi tagság után a tag

ha az A) csoportba tartozott	2000 kor.
» » B) »	1200 »
» » C) »	1000 »
» » D) »	600 »

végkielégítésre jogosult.

4. Minden tag 3 hónapnál tovább terjedő betegség esetén 40—60 korona betegségére és balesetből kifolyó sérülés esetén, a sérülés nagysága szerint, 200 koronáig terjedő baleset segélyre jogosult.

5. Husz évi tagság után a tagok 300-tól—500 koronáig terjedő előleget kapnak.

6. A tagok úgy peres mint perenkívüli ügyekben az egyesület ügyésze által a [készkiadások megtérítése ellenében képviseltetnek.

7. Az egyesület közlönye minden tagnak díj talanul jár.

8. A tagok alapszabályszerű biztosíték mellett a „Kitartás Takaré- és Hitelszövetkezet”-től kölcsönt vehetnek igénybe.

Minden baleset, annak megtörténte után azonnal de legkésőbb 48 óra alatt az egyesület vezetőségénél okvetlen bejelentendő.

Segélyezések kimutatása.

Lapunk 2. sz. kimutatott segélyösszeg
K 207,900.—

Ujabb segélyek:

428. Fodor György	2000 K
439. Budai Jakab előleg	300 »

Balesetsegélyek

Lapunk 2. sz. kimutatott segélyösszeg
K 52,687-93

Ujabb segélyek:

870. Dlabik József	40 K
4243. Strongfeld Ferencz	40 »
3643. Soltész József	40 »
153. Farkas István	40 »

Közgyűlésünk.

A »Kitartás« Takaré- és Hitelszövetkezet felügyelő-bizottsága f. hó 21-re rendkívüli közgyűlést hívott össze. Ennek a közgyűlésnek lett volna feladata, hogy határozatot hozzon ama vádak felett, melyek bizonyos oldalról — tudunkkal teljesen alaptalanul — az intézet ügykezelése ellen emeltettek. Természetesen tartjuk, hogy ily főbenjáró dologban a közgyűlés az érvek és ellenérvek, bizonyítékok és ellenbizonyítékok alapos és érett megvitatása után ily fontos kérdéshez méltó érdemi határozatot hozzon, ámde a dolog nem úgy történt, mert a közgyűlésen komoly és tartalmas vita helyett teljes két és fél órán át csak tomboló, fülsüketítő lármát és a személyeskedések egész özönét hallottuk; egy artikulátlan hangzavar volt ez és ebben a feneketlen felfordulásban harmadfél órai sikertelen erőlködés után, hogy a csend csak némileg is helyreálljon, kénytelen volt az elnök a közgyűlést bezárni anélkül, hogy a napirendben még csak az első pont tárgyalására is kerühetett volna a sor.

Sajátságos, hogy ezt a tomboló lármát éppen azok provokálták és inscenizálták és így a határozathozatalt éppen azok akadályozták meg, akik a váddal felleptek és akik e felett a közgyűlés állásfoglalását akarták provokálni. Nem akarunk ugyan a jövő közgyűlés határozatának eléje vágni, de mégsem hallgathatjuk el, hogy nagyon rosszul állhat e vádlók szénája, amikor az ő iniciatívájukra összehívott közgyűlést megakadályozták abban, hogy határozzon azon kérdés felett, melyet éppen ők vetettek a közgyűlés elé.

Tudjuk, hogy az igazgatóság egyik-másik tagja — miért, miért nem — nem jó szemmel nézi az ügyvezető igazgatónak, Turtsányi Vilmosnak vas kézzel vezetett szigorú gazdálkodását és minden lehetőt, sőt lehetlent is elkövetnek, hogy őt állásából kibuktassák. Egy lajstromot állítottak össze, melyben fel vannak sorolva e vádpontok Turtsányi ellen; — ez a lajstrom azonban bármily hosszú, mégis hiányos, mert nincs benne szó — ezüstkanalak jogtalan eltulajdonításáról. Turtsányi Vilmos nyugodt lelkiismerettel jelent meg a közgyűlésen, hogy kimutassa tagtársai előtt igazát, mely mellett még a felügyelő-bizottság is — az ügykezelés alapos megvizsgálása után — tanúságot volt teendő, ámde nem kerülhetett rá a sor, mert mindjárt az ülés megnyitása után oly éktelen zenebona támadt, hogy mindenféle tárgyalás teljesen lehetlenné vált.

A felügyelő-bizottság elnöke Simon József nyitotta meg a közgyűlést és néhány szóval ismertette a szövetkezeti

tagokkal a közgyűlés célját, majd felhívta a tagokat, hogy a közgyűlés vezetésére elnököt válasszon. A jelenlévők »Éljen Turtsányi« kiáltása elnyomta a tagok egy kis részének »Éljen Ellbogen« kiáltását és Turtsányi elfoglalta az elnöki széket. Ekkor Ellbogen igazgatósági tag kért napirend előtt szót, hogy a jelenlévő tagok szavazati jogosultságának megállapítását kérje. Innentől kezdve azután a további tárgyalás lehetlenné vált, mert mikor az ügyvezető elnök rámutatott az alapszabályok amaz intézkedésére, hogy azok, akik heti befizetésekkel hátralékban vannak, nem szavazhatnak, az igazgatóság azon tagjai pedig, akik Ellbogen igazgatósági tag vezérlete mellett a zajongók élén állanak, a vezérrel együtt hosszú-hosszú időn át egy fillér heti befizetést sem teljesítettek, tehát tulajdonképpen első sorban nekik kellene távoznunk a közgyűlési teremből, — és így a fegyver visszafelé sült el, — fenekletlenné vált a kavardás.

Turtsányi ügyvezető elnök, Sternthal igazgatósági tag, majd Cserhát Miksa felügyelő-bizottsági tag, hasztalanul iparkodtak a tárgyalást rendes medrébe terelni, hiába igyekeztek csak egy percnyi csendet is teremteni, minden jó igyekeztük megtörtött Ellbogen és csekély számú hívei magatartásán, végre is kénytelen volt az elnök a közgyűlést bezárni azzal, hogy más határrapra újabb közgyűlés fog tartatni.

Minden elfogulatlan és érdektelen szövetkezeti tag tudja, hogy az intézetet kizárólag Turtsányi Vilmos igazgató kizárólag és fáradtságos munkája emelte a fejlődés azon fokára, melyen jelenleg is van és csak sajnálatosnak tarthatja, hogy azok, akik éveken át az ő működése révén kapták meg vele együtt a közgyűléseken felmentvényeiket és vették át a jegyzőkönyvi köszöneteket, most ellene fordulnak és indokolatlan támadásaikkal az intézet erkölcsi és anyagi érdekeit veszélyeztetik. Kivánatosnak tartjuk, hogy visszaforduljanak arról az utról, amelyre most léptek, mert a tagok közös érdekei mindenesetre előbbre valók, mint egyesek jogosulatlan ambíciójának kielégítése.

—jós—nő.

Egyesületünk és Szövetkezetünk fejlődése.

Lapunk multkori számában kimerítően beszámoltunk arról, hogy miképpen fejlődött egyesületünk; beszámoltunk arról, hogy mennyi hiábavaló költség merült fel csak azért, mert ilyenkor mindig akadnak olyan önzetlen emberek, akik pénzért szívesen toborozzák össze az embereket bármilyen képtelenségekhez.

Ezek között az emberek között volt Ellbogen Ferencz is és éppen azért kell

csodálkozunk, hogy ő soha nem hallatta szavát, amikor az évi költségek 30—40 ezer korona között váltakoztak, nem akarta soha megmenteni az intézetet, hanem a legszentebb meggyőződésből ő is hangoztatta a sok képtelenséget és az emberbolondítók vásári kikiáltói között ő volt a legelső és leghangosabb.

Ma, amikor az egyesület összes költségei alig tesznek ki 3—4 ezer koronát: ma Ellbogen áll az élére egy olyan társaságnak, amelynek csak annyi érdeme van az intézet körül, hogy ők is szaporították a költségeit azokkal a 10 koronákkal, melyeket jelenléti díjak fejében felvettek.

Az igaz, hogy ezek a koronák mind gyérebben hullottak a kezükbe, tehát érthető az ő felháborodásuk; vagy jobban mondva ezért olyan nagy a felháborodásuk. Az ügyvezetés azonban ezt a rossz szokást továbbra is fenn akarja tartani, mert a pénzt jobb helyre tudja tenni, mint az ilyen emberek zsebeibe.

Ezért sikerült 60 ezer korona tartalékot gyűjteni, dacára annak, hogy a kezdettől fogva elrontott intézetet csak a legnagyobb és legfáradtságosabb — hozzá még nagyon költséges — munkával lehetett csak helyreállítani.

Bárki érdeme volt ez, az bizonyos, hogy abból Ellbogen és társait egy mákszemnyi sem illeti meg. Ők mindenkor csak kerékkötői voltak a munkának és a külső bizalomnak csekély értelmiségük, de még inkább megbízhatlanságuk folytán és ha valaha munkáról volt szó, akkor abban sohasem vettek részt, mert nem találtak időt hozzá.

Ma, midőn meg van alapozva az egyesület jövője és vagyon felett is rendelkezik, érthető, hogy nagyon szívesen magukhoz ragadnák a haszonnal járó vezetést mindaddig, míg a vagyon nyakára hágnának hozzá nem értő kapkodás útján. *Akkor azután ismét kellene egy új ügyvezető, aki évek munkájával az ő hibáikat majd újból helyre hozhatná.*

Hogy Ellbogen és társai inkább a Hitelszövetkezetet szeretnék gondjaikba venni, az is érthető, mert ott jövedelem kecsegteti őket, melyet az eddigi ügyvezető, céljának megfelelően, az egyesületre fordított, hogy a kiadásoktól megkímélje.

Azt mindenki tudja, hogy a Hitelszövetkezetnek megteremtője a jelenlegi ügyvezető, az is ismeretes, hogy a Szövetkezetben forgó közel 400 ezer korona nem Ellbogen és társainak a hitelére került az intézet pénztárába. A pénzügyintézetek ezeket a nagy összegeket az ügyvezető iránt táplált személyes barátság és az ő hitelképessége folytán bocsátották rendelkezésére és csak addig hagyják ott, míg az ügyvezető azért a pénzért személyesen szavatol.

Ezt Ellbogen és társai nagyon jól tudják; de mit törődnek ők az intézettel, mikor az ő egyéni érdekeik teljesen ellentétben vannak az intézet érdekeivel.

Ha ez nem így volna, akkor ők soha nem provokálták volna azokat a botrányokat, amelyek lejátszódtak és nem akasztották volna meg intézeink munkáját, ami által máris nagy anyagi károkat kellett szenvedni úgy az egyesületnek, mint a Szövetkezetnek.

Ha Ellbogen és társai tudatában lettek volna azon kötelességüknek, melyet vállaltak, akkor kicsinyes okokból, apró gyűlölködésből nem indították volna meg azt a hajszát, mely minden körülmények között végeredményében csak intézeteinknek fog kárt okozni, anélkül, hogy abból bárkinek a legkisebb haszna keletkezne.

De ők osztozkodni akartak. Az egyik ügyvezető akart lenni, anélkül, hogy értene hozzá, a másik 1200 korona fizetésért lapszerkesztő, a többi pedig ott találta volna meg a számadását, ahol alkalma nyílt volna hozzá, mert akkor nem merte volna egyik sem a másik kívánságát megtagadni.

Arra azonban nem gondoltak, hogy nem értenek és idejük sincs a munkához, arra sem, hogy a velünk most összeköttetésben álló nagy pénzintézetek ilyen változás esetén, bizalmukat veszítve, minden összeköttetést azonnal megszakítottak és a nálunk elhelyezett pénzüket visszavonták volna.

Azt minden hozzáértő tudja, hogy ilyen esetben mi következményei vannak a bizalom megvonásának. Azt is, hogy ez esetben nem Ellbogen és társai, akik nem hitelképesek, hanem azon kölcsönt élvező tagjaink károsodtak volna, akik vagyonnal rendelkeznek. Midőn pedig az ügyvezető ezeket az embereket a felügyelő bizottsággal és Sternthal József igazgatósági taggal megakadályozta munkájukban, akkor ezt a cselekedetüket az újból összehívott közgyűlés is csak helyeselheti, de nem ítélheti el.

A vasutasok fegyelmetlensége.

Egy-egy nagyobb vasuti baleset, általánosabb nagy vonatkések, vagy hosszabb tartamu árutorlódások alkalmával a napilapok egyrésze mohó igyekezettel zudítja a felelősséget a »fegyelmetlen« vasutasokra s arra az igazgatóságra, amely alkalmazottai felett nem tud fegyelmet tartani, s ez által az utazó közönség személy- és vagyonbiztonságát veszélyezteti.

Erre e könyvemű vádra pedig a vasutasok igazán nem szolgáltak rá, s oly természetű fegyelmetlenség, mely ily természetű következményekkel járhat, a vasutasok között nincs, de a baleseteknek a

fegyelemhez a legtöbb esetben nincs is semmi közük s az, aki a forgalmi zavarokat vagy baleseteket a fegyelem lazulásával okolja meg, magával a fegyelem fogalmával sincs tisztában.

A fegyelem fogalmát ugyan a szolgálati szabályzat sem határozza meg, de magának e fogalomnak egyszerű magyar értelme nem lehet más, mint a szolgálati engedelmesség feltétlen betartása úgy a felelősök, mint az utasítások rendelkezéseire nézve.

Aki az engedelmességet megtagadja vagy megszegi, az fegyelmetlenséget követ el; aki a felelősök rendelkezését végre nem hajtja, vagy azokkal szembe száll, szintén a fegyelmetlenség bűnébe esik; de hiszen sem a balesetek, sem a vonatkések, sem a torlódások nem amiatt fordulnak elő, mert valaki visszafeselt a főnökének, tehát fegyelmetlen volt, vagy nem akart volna engedelmességet az utasítások és felelősök rendelkezéseinek, hanem minden oly esetben, amikor valóban a személyzet a hibás, előállnak a rendelkezések és az utasítások hiányosságai, azok nem kellő megértésből vagy helytelen alkalmazásból, amelyek pedig semmi összefüggésben nincsenek azzal a kérdéssel, hogy valaki fegyelmet ismerő ember-e vagy pedig fegyelmetlen viselkedésű.

A »fegyelem« vagy fegyelmetlenség kifejezetten és egyedül a szolgálati viselkedésben nyilatkozik meg, ellenben a szolgálat végzésében előforduló hibák és mulasztások sokféle fajtájánál a legfegyelmezettebb alkalmazottaknál is, éppen a vasuti szolgálat sajátlagos természeténél fogva, mindenkor számolnunk kell.

A vasuti balesetek, vonatkések és torlódások okait még akkor is, ha ezek sűrű egymásutánban fordulnak elő, vagy hosszabb ideig is tartanak, csak a teljesen tájékozatlan ember s a legtöbbször minden tudás nélkül összeirt ujságcikkek keresik a vasutasok fegyelmetlenségében.

A napi sajtónak ezt a szolgálatot távolról sem ismerő cikkirói lelkiismeretlen könnyelműséggel dobják rá azt a vádat a vasutasokra mindannyiszor, a mikor a valódi okot nem ismerik vagy keresni nem akarják. A nagyközönség természetesen az ujságcikkekből alkot magának véleményét s azzal a felületességgel, amely az egész magyar társadalmat minden komoly ügy elbírálásánál jellemzi, sem az ujságoknak, sem az ujságolvasóknak eszébe sincs legalább annyit megfigyelni, hogy mindazok a bajok, amelyek a vasut üzemében előfordulnak, tömegesebben s veszedelmet jelentő módon mindig a téli évszakra esnek, amidőn az időjárás erősen befolyásolja a vasutasok szabad mozgását, a havazások megnehezítik a vonatok közlekedését s a gyakori köd, a vasuti üzem

nek ez a legnagyobb ellensége, a legnagyobb figyelem mellett is bizonytalanná tesz minden övrendszabályt.

Ez pedig ismét nincs semmi összefüggésben azzal, hogy a vasutasok fegyelmetlenek-e vagy sem s éppen a laikus közönségnek, ha a saját természetes észével gondolkoznék, önmagától kellene arra rájönni, hogyha a vasut üzemében kedvező időjárás mellett, tehát kora tavasztól késő őszig, a rendet és pontosságot elismeri kénytelen, akkor talán a kedvezőtlen időjárás veszedelmes következményei sem irhatók a vasutasok fegyelmetlenségének rovására, mert ugyanaz a személyzet, amely nyáron fegyelmezett, télen sem lehet fegyelmezetlen, s ez a kérdés nem az időjárás szerint szokott változásoknak alávetve lenni.

Azt azonban el kell ismernünk, hogy a vasúti szolgálat teljesítésében ma már nincs meg az az abszolút rend és megbízható pontosság, amely a magyar vasutak jó hírnevét régebben a külföld előtt is ismertté tette, de a visszaesésben a vasúti fegyelem kérdésének semmi része nincs s nem is szükséges ebben keresni az okot, amikor egyébként is nyilvánvaló.

Az utolsó tíz év alatt a magyar vasutak forgalma rohamosan emelkedett s

ennek a megnövekedett forgalomnak a lebonyolítására ma is ugyanazok a hiányos eszközök állanak rendelkezésre, a melyek tíz év előtt voltak. A pályaudvarok, igen kevés kivétellel, azóta sem bővítették, egyes vonalak teljesítőképesége fokozva nem lett, a vonatok ellenben évről-évre szaporodtak s ma istenkisértő, nyomorult, szűk állomásokon kell lebonyolítani olyan forgalmat, amire kétszer akkora pályaudvar sem volna elegendő.

Ez az egyik ok, de amiben a vasúti fegyelem kérdése nem játszik semmi szerepet s ezt még akkor sem lehet köpönyegül előrántani, ha ebből a képtelen helyzetből egyszer-másszor komoly kimeneteli következmények származnak is.

A másik ok: a személyzet közönyössége a szolgálat olyan követelményeivel szemben, amelyek végrehajtásához a lehetőség nem áll rendelkezésre. Ez egyébként természetes következménye az előbbi oknak, sőt egyenesen abból folyik, mert a hivatali felsőbbség a berendezések hiányosságain máról-holnapra szintén nem tud segíteni s az ily irányú kérelmekkel szemben tehetetlenül állva, a személyzetet képtelen feladatok megoldására kényszeríti. Mivel pedig a személyzet

gondolkozásmódja is felülről irányított, amidőn azt látja, hogy a felsőbbség a bajok forrása felett közönyösen tekint el, a hiábavaló kérelmeket ő is megunja s közönyösen veszi, ha nem is lehet valamely rendelkezést végrehajtani.

Komoly megfontolás után ezt sem lehet fegyelmetlenségnek tartani, mert a vasutas is csak a lehetőségekre képes és a midőn lehetetlenségekre szorítják, bizony könnyen elveszti az érzékét még a lehetőségekkel szemben is.

A harmadik ok: a vasúti szolgálatban évről-évre fogyatékosabbá váló szaktudás. Nem szívesen mutatunk rá erre a jelenségre, de mert tényleg megvan, ezzel is foglalkoznunk kell.

Ahhoz a rohamosan megnőtt forgalomhoz, amely ma is a régi berendezésű szűk pályaudvarokra szorul, a vasut, ha már elegendő helyet nem tudott is adni, megadta legalább a személyzetszaporítást, de az ujonnan alkalmazott vasutasok előzetes szakszerű kiképzetéséről bizony csak gyengén gondoskodott.

Az a »lakos«, aki a felvételi okmányával kezében szolgálatra jelentkezik, már másnap be van osztva tényleges szolgálatra, mert hiszen kiképzés céljából egy állomásnak sincs fölösleges embere s

Egy juhász, aki nem az.

— Az angol történelemből. —

1492. év nyarán Cumberland egyik gyönyörű, részben hegyes, részben völgyes vidékén, pázsitos dombaljon juhnyáját őrizte egy pásztor.

Harmincz éves lehetett, bogár szemmel, fekete hajjal, értelmes arccal, de kinek kifejezésében valami buskomoly árnyék ült. Csak néha-néha, ha gondolatait szabad szárnyára eresztette, vagy ha az ég felhőinek futásában gyönyörködött: tünt el homlokáról a boru, s látszott nyugodtnak, megelégedettnak. A bauffshirei juhászt széles körben ismerték, mint olyant, ki tudta, hol melyik csillag áll; tudott a felhők állásából az időre következtetni.

A nyáj őrzőjét Mac Donaldnak hívták, noha — legalább arcvonásaiából ítélve — nem volt skót származású.

Mac Donaldnak éppen rossz órája lehetett, mert arca komoly volt és sötét. Midőn azonban a távolban két alakot vett észre, akik feléje közeledtek, megnyílt a tekintete, s nagy érdeklődéssel nézett az érkezők elé. Az egyik aggastyán, skót öltözetben, a másik alak leány volt; ennek vállain nyugodott az agg keze. Az agg a leány háta mögött jött kimért lépésekkel, vigyázva. A leány hóna alatt dudát szorongat; azzal keresi kenyerét az öreg, hátán vászon-táska lóg, mely jól meg van tömve — könyradományjal.

Mac Donald megunt a várakozást, a pár elé futott. — Isten hozott! Isten hozott! hangzot innen is onnan is. És a három egyén egymás kezét szorongatá.

— Ott a dombtövében, az út mellett hüvös van! Arra tartsunk, — mondá a juhász.

Arra mentek, s elérve a helyet, a bársony pázsitra telepedtek.

— Nos, mi újság ott lenn, Donald apó? — kérdé körültekintve a juhász.

— Nagyon kevés az életjel — mondá az aggastyán lassu, de öblös hangon. — Hanem mindekelőtt áldást, mennyei áldást hozok az anyai szívtől, kinek szeretetét, gondját nem képes eloszlatni semmi. Aztán hozok, Sir, egy forró kézszerítést Lancelottól. Itt van Sir. — S az öreg odanyujtá csontos kezét a juhásznak. Azt kell mondanom továbbá, hogy csüggedni nem szabad. Tapasztalásból tudathatja már, hogy, ha oszolnak a felhők, szép időt várhatunk...

— Vagy vihart — mondá a juhász, mert uj vihar jöhet.

— Hát jöhet az is — folytató az öreg. — Én ismerem a világot, s úgy tudom, hogy a béke mi jót sem terem. Erre háboru kell. Rám a háboru rosszat hozott, szemem világától fosztott meg. De hát mi vagyok én, vén fickó, egy ország, egy nép ellen. Jöjjön inkább uram! Igyunk egyet a »piros rózsá« győzelmére.

Az öreg üveget vett elő táskájából, ivott, s a juhásznak nyujtá.

— Igazni Klaret, Sir; az a szín, amelyért ön hevül.

Mig a beszélgetés tartott, egy rőthaju szolgál, ki a skót dudást már jötteben látta, a dombhoz ért, annak lejtőjén vigyázva leszállt, s pár pillanatig ugyancsak figyelt. Hallgatódzott, mint akit a jó ismerősök társalgása nagyon érdekelt.

— Tehát mégis úgy van, amint sejtém — suttagá önmaganak. — Atyjának adja ki magát, Sirnek nevezi őt. No jól van! végzé fennhangon gondolkozását, sőt köhintett is, s azzal nevetgélve jött le. Első pillantása az ifju leányra esett, ki oldalt ülve, kis kutyájával játszott.

— Jó napot Donald apó! — kiáltá vidáman, de a guny félreismerhetetlen kifejezésével.

— Adjon Isten! Bill Dungeon — felelte a vak kis ijedtséggel. Hogy teremsz itt oly hirtelen? Vagy régóta hűsölsz már a bokrok közt?

— Épen most érkeztem, most jöttem át a dombon — szölt Bill Dungeon oly hangsúlylyal, mint az előbb. — Láttalak már messziről, s tudjátok mennyire szeretlek benneteket. — E közben ismét ránézett a leányra, ki elpirult, s tekintetét a földre szegezte.

— Hat éve már, hogy e farmon látlak titeket, s Mary azóta kifejlődött, mint — a piros rózsá.

Mac Donald a »piros rózsá« említésénél vak szemével pislantott; úgy tetszett neki, mintha Bill Dungeon azt hangsúlyozta volna.

— Mi történnék, — mondá az agg — ha kedves unokám nem volna! Ő az én világosságom, ő az én vigaszom, oldala mellett vándorolhatok csak biztosan. És hányszor tettük meg ez utat, hogy Mary fivérért láthassuk!

— Néha úgy tetszik nekem, — mondá a vöröshaju — mintha Mary nem lenne neki nővére, — s szemét Mac Donald vállán keresztül a leányon legelteté.

— De hát miért? — kérdé az öreg. — Midőn jó Mac Donaldunk született, még meg volt a szemem világa. A yorkiak sorában mint jó harcász vakultam meg. Természetesen azóta a jó fiut nem láthatom.

— Hm! Tehát ő jó! Ennek igaznak kell lennie, mert különben nem részesitené őt előnyökben a többi felett Mr. Clencurrer jószágigazgató; hanem oly büszke, hogy alig hihetné az ember, mikép Maryt — szereti.

Az öreg összeránczolta a homlokát.

— Köszönöm Bill jó véleményedet. Mary — tudod — oly jó, mint az angyal. Mig vén csontjaim e földön vándorolnak, vezetni fog engem. Ugy-e gyermekem?

— Igen, nagyatyám! — válaszolt a leány elfogulva, de eközben pillantásainak egy szerelmes sugára villant a juhász arcára.

— De hát mennünk kell — tette hozzá az öreg. — Elkísérhetsz bennünket kissé Donald.

mindenkit kénytelen arra a szolgálati helyre rendelni, ahol egy szakképzettséget kívánó állás betöltésére hivatva van.

Ugyan miféle jó szolgálatot lehet kívánni ettől a teljesen tájékozatlan új embertől? Lehet-e csodálni, ha ügyetlenségéből, tudatlanságából vagy a soha nem látott dolgok iránt való szent félelemből egyik baklövést a másik után követi el? És mikor tanuljon ez az ember, hogy szerezzen szakismeretet? Vagy mindennap, vagy másodnaponként teljes 24 óráig szolgálati helyéhez van kötve, jól-rosszul, verítékező homlokával valahogy elvégzi a reá rótt munkát s testben-lélekben kimerülve tér pihenni. Pedig a szakvizsgákra is készülni kell, de hát mikor fekdhet neki a tanulásnak? Szolgálat közben nem ér rá, pihenő ideje alatt a fáradtság nyomja el s magyarázat nélkül meg sem ért mindent, amit az utasításokból olvas; az állomási oktatások alapján pedig nagyon bajos szaktudást szerezni, mert ez csak annak a legalantasabb személyzetnek szolgálati kiképzésére szorítkozik, amelynek nem is kell semmi szakvizsgát tennie.

Azt se tekinthetjük ennélfogva fegyelmetlenségnek, ha a szaktudás hiányából

az egymást követő bajok rendszeres alakban ismétlődnek.

Ezek az állapotok természetes következményei a rohamos forgalom-emelkedésnek, amelylyel a vasutnak sem az igazgatási, sem a személyzetnevelési rendszere lépést nem tarthatott, de mindenestre, még ha koronként ebből bajok származnak is, ez csak átmeneti jelleggel bíró állapot, mely a bajok forrásainak apasztásával fokozatosan és önmagától megszűnik, anélkül, hogy ez által maga a fegyelmezetttség erősebbé válhatnék, a miként egyáltalán nem gyöngült a szaktudás fogyatékosága által sem.

Fegyelmetlenségi esetek azonban a vasutnál mindig voltak és mindig lesznek. A személyzeti létszám növekedésével természetesen a fegyelmetlenségi esetek is szaporodnak, de ezek oly ritkán vannak valami összefüggésben a szolgálattal teljesítésével, vagy a szolgálattal elkövetett hibákkal, hogy az ily eseteket a vasuti szolgálatra nézve veszedelmesnek tekinteni nem is lehet.

A fegyelmetlenség pedig rendszerint súlyos megtorlással jár, s magát az igazgatóságot éppen nem érheti az a vád, hogy az előforduló esetek enyhe elbírá-

lásával a fegyelmetlenségnek tápot adna hogy alkalmazottai felett nem tartana elég szigorú fegyelmet.

A méhészetéről.

Február hóban az a közmondás járja, hogy Mátyás napja jeget hoz, vagy tör.

Régi közszájon járó közmondás ez s ebben a valószínűségben van némi igazság is, mert az időjárást illetőleg a régi gazdák megfigyelései szerint a Pál-fordulót követi Mátyás napja.

Ha visszatekintünk az idejére, melyet télnek nem is nevezhetünk, Pál fordultával a közmondásos maczkó barátunk nem bujt vissza elrejtett odújába, hanem vigan látott téli álma ideje alatt vesztett erejének pótlására, míg a Matyi barátunk téli álmából felébredve, oly erőtlén volt, hogy nem is volt képes jeget hozni és hosszúságára még jeget sem törhetett.

Ennek örülnek a mi kedves méheink. Mintha hallanánk vidám, örömteljes zümmögésüket és hálás köszönetet szavaznak maczkó barátunknak azon jóindulatáért, hogy a vést hozó Matyit egy teljes évre tehetetlenné tette, részükre pedig a természet ébredésének hónapját elérni megengedte.

Nagy a vidámság is közöttük; örömteltek, mámorosak azon boldogság tudatában, hogy ezen hónapban hosszú pihenés után tisztulási repülésüket talán harmadszor is megtehették és ujult erővel munkához láthatnak. Ha az időjárás márczius hónapban kedvező lenne, sok friss himport, de mézet is gyűjthetnének.

Ez ürügy volt, hogy Billtől megszabaduljanak, aki jónak látta most visszavonulni. Köszönt, de mikor egyedül maradt, fogait vicsoorgatta.

— Birnom kell e leányt, mormogta. Semmi esetre sem nővére ő Mac Donaldnak. Ez oly bizonyos, mint az, hogy a M. Donald név alatt lappang valami. Nem a fehér és a piros rózsákról beszéltek? Aztán mióta »Sir« a juhász? Az ördög vigyen el engem, ha össze nem foly elöttem minden.

A vereshaju gazembernek igaza volt. Mac Donald nem olyan szolga, mint ő, hanem születésére nézve nagy ur, ki szolgagunyába rejtőzött, s feje veszélyben forgott, ha a daróc az alt kiléte felfedeztetik.

A juhász voltaképpen Clifford Henry lord volt, Anglia legrégebb családjai egyikének feje. Halottként szerepelt; elevenen sehol nem lett volna élete biztonságban, ahol angol terület van. Csak azzal kerülte ki a halált, hogy husz éven át szolgaként élt. Henry atyjának vétkéért bűnhődött. A brit felszöveg nemesei között, kik a York és Lancaster házak közötti versengésben, az úgynevezett piros és fehér rózsá harczban részt vettek, senki sem tett többet, mint a Cliffordok, kik a piros rózsá részén álltak. A családfő a két párt első összecsapásánál elesett. A fiu megesküdt, hogy retentenes bosszút áll atyjáért. »A borzalom legyen nevem«, mondá ő, s valóban a legvérszomjásabb harczos volt Margit királynő hívei között. Nem volt nála irgalom a hadifoglyok iránt sem, és a foglyok rokonaival szemben. Aki a fehér rózsá híve volt, annak a közel érte, halni kellett. Borzalommal említette nevét az ország, a »fekete mészáros« nevet adták neki. A Lancaster párt leggyűlöltebb embere lord Clifford volt. Yorki Edward herceg, a trónkövetelő, fivére gyilkosát tekintette benne, a nép pedig félt tőle, mint a földön járó ördögtől.

A yorkiak győztek, Clifford a towton-digh-

tingatei csatában karddal kezében elesett, s szerencséjére csak mint halott jutott az ellenség kezébe. Hulláját a többivel együtt közös sirba dobták; nevére az »aruló« bélyegét ütötték, javait elkobozták.

De a bosszu, mely a Clifford név ellen lángolt, még nem volt elég. A felülkerekedett vérszomj 2 fiát: a 8 éves Henryt és a 6 éves Rikárdot is követelte. Az elesett özvegyének lord de Besci örökösének, az anyai szeretet erőt adott, hogy megmentse gyermekeit. De mind a kettőt nem küldhette át a határon. Mig tehát elhíresztelte, hogy mindkét fia kiment Angliából, csak Rikárd menekült, Henryt egy hű cseléd gondjaira bízta, ki a fiut Yorkshire-be vitte, hol azután úgy öltöztették Henryt, mint a legszegényebb parasztgyermeket s a juhásznét úgy nevelte, mint saját fiát. A szerencsétlen anya örvendett később, hogy a dolog így esett, mert nemsokára értesült, hogy Rikárd Németalföldön meghalt. Lady Clifford férjhez ment, hogy támasza legyen. Launcelot Threlkeld lett férje, akinek nagy része volt fia elrejtésében.

Hét évig élt Henry, mint pásztorfiu nyugodtan Yorkshirében; egyszerre azonban híre ment, hogy ő él és pedig angol területen, Henrynek tehát el kellett hagynia a nyugalmas helyet s Cumberlandban talált szolgálást, oly farmon, mely szintén Clifford-jószág volt azelőtt. Itt egy hűség jóságigazgató volt, aki életére és becsületére esküdt, hogy az ifju lordot megóvja. De a szolgálai munkától s mindattól, ami ezzel jár, nem őrizhette meg. Tizenöt évet töltött Henry bojtárképpen, csaknem mindig a szabadban élve, mely idő alatt pompás alkalmat nyílott magát híressé tenni a csillagászatban s időjósásban. Lord Henry a legnagyobb ügyességgel és áldozatkészséggel vitte szerepét s ennek daczára is volt benne előkelőség, valami különös, ami néha veszélybe hozta s majd leránta alárczát.

A szolgák Mac Donald unokájának tartották, kit Lady Launcelott küldönczül használt és a ki kíséreléssel zavartalanul bolyongja be az országot.

Henry és Mary között bizonyos szívelyes viszony fejlődött, melyet a leány lelke nagy kinjára komolyan vett, noha sejté, hogy a fivérének kiadott férfi aligha juhásztor.

A vereshaju Bill Dungeon járt a leány után s féltékenységből minden rosszra képes volt Henry ellen. Egy pillanatot sem késett volna, hogy az ifju lordot a bakó kezébe szolgáltassa s a bokoraljban történt hallgatódzás ördögi czéljához nagy lépéssel vitte őt előre.

A régi küzdelem egyszerre ismét megújult, a fehér és piros rózsá közt.

Richmond Henrik és III. Rikárd nem nyugodtak, mig vér nem folyt az országban.

A piros rózsáé lett a korona s lord Clifford felszabadult sajtáságos rabszolgából.

31 éves volt, midőn birtokát és rangját visszanyerte.

A vén dudás kapott egy kis birtokot s unokáját nemsokára egy igen derék ifju vette el, aki lord Clifford szolgálatában állt.

Ami Cliffordot illeti, egész életén át viselte a »bojtár lord« nevet, amiben volt is valami igazság. Modor anyers, olykor parasztos volt, az udvari életet kerülte s csak ha már kikerülhetetlen volt, mutatkozott IV. Henrik udvarában.

Midőn lord Henry hetven éves volt, IV. János skót király ellenséges szándékkal lépte át a Twedet; az agg lord kardt ragadott s hősiiesen küzdött Henrik érdekében. De kezében karddal, lelkében bátorsággal, éppen ellenkezője volt atyjának: szelid és irgalmas.

Nyomoron vásárolta életét, ismerte a népet, ez volt a legjobb iskola számára. Henrik győzött

Ilyen korán virágzó növények a *mogyoró*, mely virágport és néha levélmézet ad;

a *mandulafa*, mely virágzatával mézet és himport nyújt;

a *kikeleti hóvirág* mézet;

a *szilfa*, melyről virágzásakor a méhek nagyon sok virágport, ragasztógyantát és mézet gyűjtenek;

a *somfa* virága mézet és himport tartalmaz;

a *vörös fenyő* ragasztógyantát szolgáltat a méheknek;

az *egres* és *ribiszke* himport;

a *fűzfa* himport, ragasztógyantát, de mézet is;

a *juharfa*, melynek többféle válfaja van, virágzata mézet dusan tartalmaz.

Ezek előrebocsátásával ne gondolja a méhészt, hogy az Isten jóakaratóból a márczius hóban virágzó növényzet a méheknek azt a táplálékot nyújtana, mely a téli hónapok fogyasztását pótolná.

Ez csak a méhek élet- és munkaképességét bizonyítja, amidőn melegebb és derültebb napokban mindazon korán virágzó növényzetet felkutatják, melyek némileg a továbbfejlődésre hiányzó táplálékot *uj* és *friss* alakban pótolják.

A méhészt gondja márczius hóban a melegebb napokon méhállományának körültekintő és alapos revíziója.

Ezen műveletnél főleg a következőkre fordítson a gondot:

1. él-e az anya és nem-e hibás vagy öreg;

2. a mézkészlet elegendő-e és rendelkezik-e a nép megfelelő himporral;

3. minő állapotban van a kaptárban a lépkészlet. Nem-e penészes vagy piszkos, avagy tulnyomóan heresejtes és vajjon elegendő-e a nép fejlődéséhez;

4. milyen a költés, sok-e, tömören van-e rakva, vagy hézagosan.

Az 1. és 4. pontra vonatkozólag a revízió alkalmával az anyának feltétlen felkutatása nem szükséges, ha a fészkekben tömör fiasítást találunk; gondja legyen azonban a méhésztnek arra, ha nem volnának méztől üres dolgozó méhsejtek, hogy az anyának a további petezéshez egy-két üres keretje legyen.

Ilyenkor a mézes lépkéből egy vagy kettő kiszorul, amely azonban a szükséghez mérten visszaadandó. Az esetre pedig, ha az egyes családoknál kellő mézkészlet nem volna és a méhészt mézzel telt lépekkel nem rendelkeznek, ne sajnálja az etetést, mely azonban most már csak este történhetik, miként azt már a múlt számban közöltük és pedig a kaptáraknál felülről a méztérből. Az etetést nappalra nem szükséges eltávolítani. Szalmakaszoknál pedig, miután rendszerint az etetés csak alulról történhetik, az etető reggel eltávolítandó. Mindkét esetben a röplük szűkítendő, nehogy rablás támadjon.

Az esetre, ha a petezés nem tömör, az anya vagy öreg, vagy hiányos. Öreg akkor, ha potroha feketés és nem sárgás, illetve a potroh nem duzzadt; hiányos akkor, a midőn szárnya kopott és röpképtelen, vagy egyéb testi hibákban szenved. Ilyenkor a gyengébb család egy erőssel egyesítendő.

Ez a következőképp történik:

Elsősorban az öreg vagy hibás anyát megöljük; azután a méztérben levő egy-két fedődeszkát eltávolítjuk. Az ily módon nyílt üregre drótszövethálózatot teszünk és a gyengébb család méheit az anyával a fiasítással és mézzel együtt a méztérbe helyezzük.

Az anyátlan család mihamarább észre fogja venni anyátlanságát és a dróthálózatot átjáróló levegő a méztérben levő méheket az alsóbbakkal egyenlő szaguakká teszi. A drót-

hálózat 24—36 óra múltán eltávolítható. Az anyátlan törzs újból életre kel. A méztérben levő gyöngébb fiasítás a fészkekbe beosztandó és a fölös mézzel telt lép pedig félreteendő esetleges további etetésre.

A 2. pontra vonatkozólag, ha nem volna megfelelő arányban himpor, a méhesalád megerősítése céljából újból ajánlom a rozsliszttel való etetést ugyanazon módon, mint azt a múlt számban is közöltem.

Vizről már a szabadban is gondoskodhatunk és az itatót felállíthatjuk.

A 3. pontban említett revízió alkalmával a tulsok heresejtes lépet eltávolítjuk és helyébe, ha van készlet, dolgozósejtes lépeket teszünk. Penészes vagy piszkos lépeket sejelezni kell. A kasokból a penészes, vagy heresejtes lépeket egyszerűen kivágjuk.

Előfordul az is, hogy az anyátlanság már régebb keletű és a családban már tojó munkások vannak, amit a pupos költésről lehet megismerni. (Olyan mint a heresejt, a dolgozó méhek sejtjében.)

Ily családdal vesződni nem érdemes, hanem eresszük az ilyen népet világgá, azaz söpörjük ki a kaptárból, tetszésére bizva, hol talál magának hajlékot, mert az bekoldulja magát valahová.

A leseprésnek oly időben kell történnie a midőn a méhek sűrűen repkednek.

Ilyenkor azonban mindenekelőtt a kaptár röplükje teljesen elzárandó; a keretek a méhekkel együtt a keretbakra téve, a méhestől 30—40 lépésnyi távolságra teendő és a méheket gyepre vagy a földre kiterített lepedőre kell seperni. A dolgozó méhből lett alánya vissza nem talál.

Midőn végül a kaptárak tisztántartását és eleséggel való ellátásukat újból olvasóink figyelmébe ajánlom, arra is kell ügyelni, hogy a kaptárak még mindég melegen tartassanak, mert a melege a méheknek a fiasítás melenggetése végett most még fokozottabban van szükségük.

H. O.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Hivatalos órák naponta délután

2—6-ig.

Értesítjük tagjainkat, hogy egyesületünk és szövetségünk ügyésze, **Dr. Hajós Jenő**, minden kedden délután 2—4 óráig egyesületünk helyiségeiben, más napokon délután 3—6 óra között irodájában (VI. Vörösmarty-u. 43.) található.

Felhívjuk a t. Tagtársakat, hogy küldeményeiknél a postatakarékpénztári csekkre tagszámukat feljegyezni sziveskedjenek, hogy ezáltal a küldemények kezelése megkönnyíthessék s a hasonló nevek folytán előállható esetleges tévedések kikerülhettek legyenek.

Lapunk terjedelmét megnagyobbítván, módunkban áll a kartársak érdekeit érintő közleményeknek a megfelelő formában teret nyitni, felkérjük tehát a t. kartársakat, hogy ezentul akár az összességet, akár az egyes kategóriákat érdeklő értesítéseikkel, vagy közlendőkkel a szerkesztőséget megkeresni sziveskedjenek, amely azokat megfelelő formában közölni illetve felhasználni fogja.

Kartársi üdvözléssel

A szerkesztőség.

Lapunk akadálytalan kézbesíthetése céljából felkérjük tagtársainkat, hogy mindenkor pontos lakcímüket, továbbá rangjuk és beosztásuk változását a kiadó-hivattalal haladéktalanul közöljék.

A Vasuti Altisztek Országos Otthona értesíti t. tagjait, hogy helyiségeiben: Budapest, VIII. Fesztich-u. 4. sz. I. 18. alatt (Máv. nyugdijház a keleti p. u. mellett) kényelmes vendégszoba áll a t. tagok rendelkezésére. A vendégszoba egy 24 órára személyenként 1 korona 40 fillér díj mellett vehető igénybe.

Vasuti építkezések a fővárosban. Közel 21 millió korona jut új vasuti építkezésekre a főváros és közvetlen környékén a múlt évi 202.5 millió beruházási törvény hiteleből. Mivel a kormány a tervbe vett munkálatoknak csak egy részére bocsátotta eddig a Máv. igazgatóságának rendelkezésére a szükséges anyagi fedezetet, a munkálatokat az egész vonalon még nem lehetett elrendelni, mégis a már megkezdett építkezések is eléggé jelentékenyek. A nyugati pályaudvaron elkészült az új gyorsáru-pénztár, az új szertár, a táviró-ellenőrség összes helyiségei és a keleti pályaudvarról áttelepített termes kocsiszin. Folyamatban van a Podmaniczky-utca sarkán az új háromemeletes posta építése, melynek egymillió koronára rugó költségeit a postakincstár vállalta utólag. *Kelenföld* állomásról a dunaparti téli kikötőig vonatvágány épül, amelynek hivatása lesz a lágymányosi ipartelepek kiszolgálása. Az *istvánföldi* főműhely szomszédságában korai tavasz óta dolgoznak a *munkás-lakótelepen*, egyelőre 30 épülettel, iskolával és óvodával. A négylakásos épületek már tető alatt vannak. Az építőköltséget a Máv. nyugdijpénztár adta, melyet 40 év alatt törlesztenek a bérjövedelemből. Az istvánföldi főműhely területén az olajgyár is elkészült már felerészben. *Rákos*-rendezőpályaudvar bővítése minden részletében befejezést nyert, míg *Rákosszentmihály* kiterő állomáson a közvasut mellett, a munka haladását kisajátítási nehézségek hátráltatják. A keleti pályaudvaron, Rákos és Kelenföld állomásokon bővítési munkálatok folynak. Két igen jelentős munkára még szeptember havában meg volt a versenytárgyalás. Egyike ezeknek az összekötő Duna-híd, amelynek átépítésére 6 milliót engedélyezett a törvényhozás. A második nagyszabású építkezés a tehervonatok számára készülő új vonat-telep és szénpályaudvar, mely Angyalföld és Rákos-rendező között a deltán épül és költséget 7,800.000 koronában szabtak meg. Ebben a fűtőházban egyelőre 56 mozdonyállás lesz, a szénpályaudvaron pedig 100.000 tonna szenet raktározhatnak be.

Nők katonakötelezettsége. Dr. Toulouse párisi katonáorvos különös memorandumot nyújtott be a francia hadügyminisztériumhoz, nem kevesebbet követel a derék doktor, mint azt, hogy a nőket is sorozzák be katonáknak. Ha már a nők az egyenjogúságra törekcszenek, és a férfiak jogait maguk számára is vindikálják, természetes, hogy a kötelességekből is vegyék ki a maguk részét. A polgári kötelességhez tartozik a katonáskodás is. A nők — mondja dr. Toulouse — ép oly alkalmasak katonai szolgálatra, mint a férfiak, és amennyiben fizikai erejük mégis kisebb, a hadseregben van elég oly hely, ahol ők kitűnően alkalmazhatók: így az egészségügyi csapatoknál, kórházakban, a hadkiegészítő irodákban, továbbá katonai szakácsoknak, küldönczöknek s mindenütt, ahol tulságos erőfeszítésre nincs szükség. Hogy a hadügyminisztérium, mit felel erre a beadványra, az még titok.

Az első fehér asszony a sötét Afrikában. Brüsszelből írják, hogy az első európai nő, akinek az a dicsőség jutott osztályrészül, hogy Afrikát keresztültutazhatta, Cabra asszony, Cabra ezredesnek a neje, a napokban tért vissza Brüsszelbe. Cabráné a múlt év április havában indult el erre az utra. Nápolyból Dareszalamba, onnan Zanzibárba, Mombazaba, Entebbe, Uganda fővárosába utazott. Innen

A „KITARTÁS“ Takaré- és Hitelszövetkezet

1910. márczius hó 16-án délután 3 órakor

a szövetkezet saját helyiségeiben: VII. Baross-tér 17. szám II. emelet 19

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre ezzel az összes szövetkezeti tagok meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jelentés az üzleti könyvek átvizsgálásáról.
2. Hatvani ingatlanra vonatkozó számadások és jelentések beterjesztése.
3. Igazgatóság választása.
4. Indítványok.

Budapest, 1910. évi márczius hó 1-én.

A felügyelő bizottság.

Az alapszabályok 25. §-a értelmében: a közgyűlésen a szövetkezet minden tagja, minden üzletrész után 1 szavazattal bír, de 5 szavazatnál többet, jegyzett üzletrészei, valamint meghatalmazás alapján nem bírhat.

Olyan tag, ki személyesen nem jelenik meg a közgyűlésen, szavazati jogát meghatalmazás útján képviselője által gyakorolhatja. A meghatalmazott tag köteles 3 nappal a közgyűlés előtt meghatalmazását az igazgatóságnál letenni és meghatalmazójának szavazati lapját kivenni, melyre a meghatalmazás rávezetendő.

Nők szintén személyesen gyakorolhatják szavazati jogukat.

Szavazati, valamint eszelekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik legkésőbb a közgyűlésen szavazatlapjukat az egylet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

Azon tagok, kik heti fizetéseikkel a szavazólapok átvetésének napjáig hátralékban vannak, vagy kötelezettségük miatt pereltek, sem szavazati, sem választási joggal nem bírnak.

férjével együtt az Albert-tavat kereste fel, majd a Kongó-államokat és a Ruvenzori hegylánczokon haladt át, végül a Kongó folyam mentén a kikötőbe ért. Cabráné kijelentette, hogy hosszú útjában semmi különös nehézségek nem merültek fel. Utazásának azonban több derüs epizódja volt. Így a benszülőttek nem győztek eleget csodálkozni a fehér nő láttára. Ilyent még sohase láttak és az egyik vezető ki is mondta, hogy nem hitte volna, hogy fehér asszony is létezik a világon. Mikor aztán azt kérdezték tőle, hogy hát miképp történe a fehérek szaporodása fehér asszonyok nélkül, naivan kijelentette, hogy arra bizony nem gondolt.

Lapunk terjesztése.

Tagjaink nagyon jól ismerik egyesületünk és a vele kapcsolatos szövetkezetünknek működését, ismerik azt az emberbaráti célt, melynek szolgálatában állunk, mert maguk veszik igénybe azokat a kedvezményeket, melyeket nemcsak a tagok, hanem hozzátartozóik is élveznek.

Arra nincs is szükség, hogy napról-napra ezt magyarázzuk nekik, mert ők amúgy is tudják mit várhatnak jóléti intézményeinktől.

Nekik nincs szükségük arra, hogy figyelmeztessük őket arra, amit ezen intézmények adnak, mert naponta látják, hol és mily irányban istápoljuk azokat, akik a szabályok szerint erre jogosultak.

De vannak sokan, akiknek mindarra égető szükségük van, amit mi tagjainknak nyújtunk, a nélkül, hogy tudnák, hová forduljanak ilyen kedvezményeknek megszerzése illetve a maguk és családtagjaik részére való biztosítása céljából.

Lapunk az, mely szószólója az egyesület érdekeinek, melyből mindenki olvashatja, hogy mi a hivatása jóléti intézményünknek. Ezt a lapot kell tehát mennél szélesebb körben megismertetni azokkal, akiknek szükségük van oly anyagi istápolásra, melyet a maguk erejéből képtelenek maguknak biztosítani.

Tagjainknak tehát, akik ezt a lapot díjtalanul kapják, már saját jól felfogott érdekükben is kötelességük lapunkat ismeretségi körükben terjesztetni, és környezetüket figyelmeztetni arra, hogy egyesületünk útján ők is hozzájuthatnak mindazokhoz az előnyökhöz, melyekre ugy nekik mint családtagjaiknak szükségük van.

Ezzel nemcsak azoknak tesznek jót, akik mindezeket az előnyöket biztosítják maguknak, hanem közvetve maguknak is, mert mennél többen tömörülünk a közös célok elérésére, annál könnyebben és annál hamarabb tudjuk azokat megvalósítani, még pedig oly újabb előnyök elérése mellett, melyek megvalósítása egyedül a tagok számától függ. Ezért legyen minden tagnak gondja arra, hogy új tagokkal gyarapítsa egyesületünket.

Ehhez pedig semmi különös fáradság nem kell, elég ha lapunkat tovább adja.

Annai közérdekű dologgal foglalkozunk, hogy bárki is szívesen olvassa lapunkat és így megtalálja benne azt is, ami őt érdekli, vagy mire neki is szüksége van. Mert még az is, aki koránál fogva már nem lehet egyesületünk valamelyik csoportjának tagja, élvezheti a balesetbiztosítás kedvezményét, melyre kivált olyanoknak, akik utaznak, vagy

veszélyes foglalkozást üznek, okvetlen szükségük van.

Ezért havonta csak **egy koronát** kell fizetnie és megkapja lapunkat díjtalanul, részesül jogsegélyben, s ezenfelül halált vagy állandó teljes munkaképtelenséget okozott balesetnél **2000 korona**, — részleges állandó jellegű munkaképtelenség esetén pedig ennek megfelelő hányad arányában kárpótlást nyer.

Minden egyes tagtársunknak érdeke, hogy ismerőseit, rokonait a lapra figyelmeztesse és a lap előfizetésére buzdítsa, mert minél szélesebb körben terjed el lapunk, annál messzebbre terjesztheti ki működését egyesületünk is és minél többen ismerik meg lapunk révén egyesületünk áldásos munkáját, annál többen fognak ezen a réven is rendes egyesületi tagokul beiratkozni. És minél többen lesznek az ilyen előfizetők, annál terjedelmesebb, jobb és tartalmasabb lapot adhatunk. Ami szintén mindnyájunk javára válik.

Értesítjük tehát az érdeklődőket, hogy **lapunk előfizetési ára balesetbiztosítással együtt havonként egy korona, negyedévenként három korona, fél-évenként hat korona, egész évre tizenkét korona.**

Egyesületünk négy csoportja bármelyikének tagjai természetesen díjtalanul kapják a lapot.

Megtámadhatatlan
kötvény.

50% nyereség-
részesedés.

„Dordrecht”

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Engedélyezve az 1873. évi november 10-én 21. sz. a. kelt királyi dekretummal.

Részvénytőke: **Magyarországi fiók:**
4,000.000 korona. **Budapest, V. Marokkói-utca 2. sz.**

Igazgató: **Robitsek Henrik Ferencz.**

A „Dordrecht” az egyedüli társaság, mely törvényesen kötelezte magát, hogy **magyarországi üzletének díjtartalékait magyar értékekben helyezi el.**

*Referenciák: Magyar Általános Hitelbank,
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
Budapesten.*

Kedvező feltételek.

Jutányos díjak.

VÁSZON-, FEHÉRNEMŰ-ÁRUHÁZ

BODÓ ÉS NEMES BUDAPEST

A BAROSS-SZOBORRAL
SZEMBEN.
(A KÖZPONTI PÁLYA-
UDVAR TÖRSZOMSZÉD-
SÁGÁBAN).

Áruházunk kizárólag jobb minőségű, kipróbált és feltétlen megbízható árucikkeket nyújt a vevőközönség rendelkezésére, miért is az összes eladott árú jö- és szintartósságáért felelősséget vállalunk.
Eredeti végből, vágott anyagmintákat az alább jelzett **vászon, sifon, kanavászok és damaszt árúkból**, ugyszintén a férfi ing és női bluzra való **eredeti angol zefirből** kívánatra készséggel küldünk. Állandóan nagy választék férfi-, női- és gyermek-harisnyákban, valamint különféle matrózingekben. —
Menyasszonyi és férfi kelengyék a legszebb kivitelben állandóan raktáron.

Vásznak fehéreneműekre. 1 vég 23 méter.	Sifon, 1 vég 23 méter.	Lepedővászon, varrás nélkül
Pamut creász 74 cm. széles ára 9.50 kor.	Madepolán, mosott, 20. szám ... ára 15.— kor.	Gyepen fehérített, középvastag . . . ára 18.— kor.
Magyar vászon 74 > > > 13.— >	Madepolán, mosott, 50. > ... > 16.50 >	Rózsahegy, erős szálú > 22.— >
Magyar vászon 84 > > > 14.— >	Madepolán, mosott, 100. > ... > 18.— >	Szepességi, kiváló jó minőség. > 26.— >
Haltyu vászon 84 > > > 17.50 >	Sifon D. 52. szám > 23.— >	Vászon alsó nadrágra.
Fehérenemű vászon 84 > > > 20.50 >	Sifon S. 54. > > 27.50 >	Késmárki erős, tartós minőség. ára 15.— kor.
Kelengye vászon 84 > > > 24.— >	Kanavász- és damaszt-árú ágyhuzatra.	Szepességi sodrott szálú > 18.50 >
Fonál vászon 84 > > > 26.— >	Csikos damaszt, 1 vég 23 méter ára 21.— kor.	Köpper, 1 méter —.96, Csinvat, 1 m. . 1.20 >
Eredeti rumburgi vászon minden minőségben.	Virágos damaszt, 1 > 23 > > 23.— >	Asztalneműk és törülközők.
Paplanlepedő-vászon 180 cm. széles, 2.—, 2.50 kor.	Czérnázott kanavász, 1 vég 23 m. > 15.— >	6. szem. fehér étkező készlet 6, 8, 10, 12, 18 kor.
Kész paplanlepedő ára 7.—, 8.— kor.	Rumburgi lenkanavász, 1 vég 23 m. > 20.50 >	6 szem. kávé készlet . . . 3, 5, 7, 9 12, 16 >
Kész lepedő varrás nélkül . . . > 2.50, 3.— >	Angin belső huzatra 1 vég 15.—, 18.—, 20.— >	Dam. törülköző tucatzárja 8, 10, 12, 16 >

Saját műhelyünkben készült uri- és női-fehéreneműk, tartós anyagból és elsőrendű elkészítéssel.

Fehér, puha mellü férfi ingek.	Női ingek.	Férfi alsó nadrágok.
A. minőség; szép mintás mellé ára 3.50. 4.— kor.	Madepolán egyszerű kivitel ára. 2.60, 3.— kor.	Csinvat, francia gombos szabás. ára 4.— kor.
M. minőség, remek damaszt elővel, ára 5.— >	Madepolán díszes ára 4.—, 5.—, 6.— >	Csinvat, füzös, szabás. > 3.— >
D. minőség, angol piké betéttel . . . > 6.— >	Vásong-ing kézi himzéssel. ára 4.—, 5.— >	Köpper ára gombos 3.20, füzös 2.60 >
Fehér, sima mellü férfi ingek.	Rumburgi vászon díszes kivitel 8, 10, 12.— >	Nyári puha színes ingek.
A. minőség ára 3.50 kor.	Női hálóköntös.	2 vagy 1 gombos nyakkal.
M. > > > 4.50 >	Szegélyes ára 2.60, 3.— kor.	Eredeti angol zefir. ára 5.50, 6.50 kor.
D. > > > 5.50 >	Himzéssel > 4.—, 5.— >	Zefir, megbízható jó minőségű > 4.—, 5.— >
Színes férfi ingek.	Díszes kivitel. ára 6.—, 8.—, 10.— kor.	Rövid nyári nadrág. ára 1.50, 2.—, 3.— >
Eredeti angol zefir ára 5.—, 6.— kor.	Férfi háló ing.	Fürdőruhák urak és hölgyek részére. Váll plédék minden minőségben.
Francia karton > 4.—, 4.40 >	A. minőség, szintartó szegélydiszszel, ára 3.50 kor.	
Mosó karton ára 3.50 >	M. > > > 4.40 >	

Nyakkendők és utazó takarókból állandóan dús választék.

Vidéki megrendelések utánvétellel küldetnek, csomagolás és szállítólevél nem számítatnak és 20 koronán felüli megrendelések bérmentve eszközöltetnek. A meg nem felelő árúkat visszavesszük, értékét visszafizetjük.

A M. Á. V. t. tisztviselői és alkalmazottai a szabott árakból külön 10% árkedvezményben részesülnek.